

[Prieme.]

turets Indførelse her i Landet, og det gør man efter min Opfattelse paa et Tidspunkt, hvor sidste Rigsdagssamling og Begyndelsen af denne Samling saa tydeligt, som man kan ønske det, viser, at Diktaturets Indførelse her i Landet allerede er et godt Stykke paa Vej fremad. Mon ikke efterhaanden den Behandling, som Oppositionen og anderledes tænkende her i Rigsdagen fik i den sidste Samling, og den Behandling, som de Lovforslag har faaet, der er forelagt af Det konservative Folkeparti ved denne Samlings Begyndelse, Lovforslag, som end ikke er kommet til Behandling, trods det at enhver sikkert vil give mig Ret i, at Rigsdagen ikke til Dato har været overbebyrdet med Arbejde — mon ikke dette efterhaanden vil give Befolkningen ude omkring i Landet et lille Indtryk af, hvad det er, der er ved at foregaa? Hvis det ikke hidtil er lykkedes, mon saa ikke den Lov, vi i Dag har til Behandling, vil hjælpe med dertil? Det er efter min Opfattelse forbavsende, saa megen Myndighed og Ret til Ændringer Lovgivningsmagten giver fra sig, thi selv om Ministeren har et Flertal bag sig, er det alligevel noget andet, at Sagerne skal afgøres af Lovgivningsmagten og ikke afgøres administrativt. Hvor længe tror man egentlig, at man kan opretholde Fiktionen om, at det, der her foregaa, er et demokratisk eller et parlamentarisk Styre?

Det er ganske interessant, ikke mindst med Hensyn til dette Lovforslag, at se, hvorledes Diktaturet har udviklet sig. Til at begynde med kunde Ændringer ikke foretages i Varefortegnelsen uden af Rigsdagen selv. Dernæst blev det Rigsdagens Valutaudvalg, der kunde afgøre det enstemmigt, og nu er det altsaa endt med, at Ministeren kan afgøre det ganske alene. Lovforslaget er efter min Opfattelse et smukt Led i den Kæde af Love, der skal hidføre den Socialisering, som Statsministeren har bebudet. Vi ser Bestemmelser, der er ganske meningsløse i deres Tilside-sættelse af Borgernes Ret. Autoriteterne kan begære Oplysninger om Forretnings-folks Forhold, og de kan tvinge det igen-nem ganske simpelt ved at nægte at til-dele dem Attester. Den ene Ændring i Administrationen gennemføres efter den anden med eller uden Erhvervenes Billigelse, men alle under Tryk af, at hvis man ikke makker ret, faar man ikke Valutaattester.

Paa de Omraader, hvor Administra-tionen kræver saa meget, at Bestemmel-

serne ikke kan kontrolleres, skal man nu til at afgive Erklæringer paa Tro og Love, efter min Opfattelse noget af det mest demoraliserende, man har, en Ordning, der byder den uhæderlige og ikke saa nøjereg-nende Chancen fremfor det store, hæderlige Antal. Det er umoralsk, dels fordi det leder Folk i Fristelse, dels fordi man faktisk lægger et Edsansvar i en Erklæring, der ikke har det samme alvorlige Udseende som en Edsaflæggelse, en „paa Tro og Love“-Forsikring, der, som vi ved fra Kri-gens Tid, for saa mange bliver til en „paa Lykke og Fromme“-Underskrift. Dette kan og bør efter min Opfattelse ikke redde Administrationen ud af et Indgrebssystem, som ikke kan kontrolleres.

Det foreliggende Lovforslag skal jo være et Afviklingsforslag. Baade den højt-ærede Minister og Embedsmændene har karakteriseret det saadan, og man har været meget ivrig for at nævne alt det, der kommer paa den saakaldte Friliste. Men ud over de Varer som Korn, Foder-stoffer, Oliefrakager m. v., for hvilke der hidtil er givet saa nogenlunde de nødven-dige Importbevillinger, er det af meget ringe Betydning, hvad der overføres til Friliste. Jeg har nok set, at baade Tonic Water og Sugerør er paa Friliste, og det kan selvfølgelig vække Glæde i visse Kredse, men det er dog efter min Mening af underordnet Betydning. Betydningen deraf svinder imidlertid ganske bort, naar man ser, at man ved dette Lovforslags Fore-læggelse har benyttet Lejligheden til at udvide Varegrupperingen med ca. 50 nye Varegrupper. Jeg maa sige, at jeg beundrer den højtærede Ministers og Embeds-mændenes Diskretion paa dette Omraade, der efter min Opfattelse er noget af det allervæsentligste ved det forelagte Lovfor-slag. Mon det ikke ogsaa er undgaaet ærede Medlemmers og Pressens Opmærksomhed, at det, der skal være et Afviklingsforslag, nu paa saa afgørende et Omraade betyder en gennemgribende og betydningsfuld Ud-videlse af det bestaaende Restriktionssy-stem? For enhver, der kender Valuta-lovens Virkninger i Praksis, vil det være klart, at jo mere vidtgaende Varegruppe-delingen bliver, des mere indgribende bliver Valutacentralens Magt.

Vi har Gang paa Gang set Varenumre blive delt. Paa det sidste har vi oplevet, at Husblas blev delt, fordi det skulde laves herhjemme. Cykelpumper har vi ogsaa hørt om, og nu allersidst er der mellem Garverierne, Skotøjsfabrikkerne og Valuta-centralen ogsaa lavet en Ordning, aaben-